

XXIV. évfolyam, V. szám, 2014

Statisztikai Jelentések MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK FORGALMA

2014. év

Mezőgazdasági gépek forgalma
XXIV. évfolyam, V. szám, 2014

Megjelenik negyedévente

Felelős szerkesztő

Dr. Vágó Szabolcs

Szerző

Boldog Valéria

boldog.valeria@aki.gov.hu

Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet

H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944

Telefon: (+36 1) 476-3060

Fax: (+36 1) 476-3304

www.aki.gov.hu

aki@aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

Ezen kívül figyelmébe ajánljuk a Statisztikai Osztály adatgyűjtéseinek összefoglalóit, valamint a rendszeresen megjelenő Agrárgazdasági Figyelőt, amely áttekinti a főbb gazdasági folyamatokat és statisztikai eredményeket.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt

Telefon: (+36 1) 476-3064

Tartalomjegyzék

Mezőgazdasági gépforgalmazásunk piaci helyzete.....	3
Mezőgazdasági gépek értékesítése 2014-ben.....	7

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Mezőgazdasági gépforgalmazásunk piaci helyzete

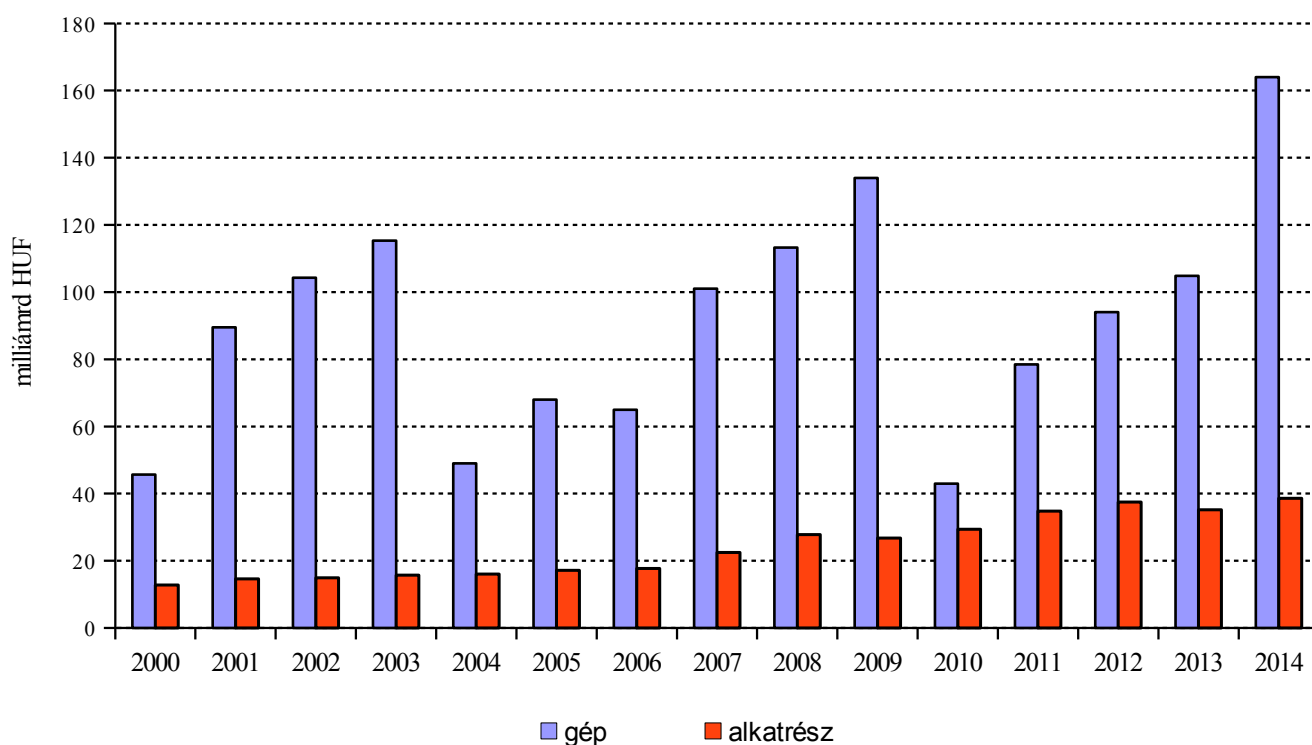
Míg a mezőgazdasági gépek világ- és európai piacán is forgalomcsökkenés történt 2014-ben, addig a magyar mezőgazdasági géppiacon rekordszintet ért el a gépértékesítés. A magyar géppiac több mint másfélszeresére bővült 2014-ben az egy évvel korábbihoz képest. Bár az elmúlt években is jelentős gépberuházások történtek a magyar mezőgazdaságban, a 2014-es esztendő a mezőgazdasági gépkereskedők számára az elmúlt évtized legnagyobb forgalmát hozta. Az utóbbi időben a kertészeti kultúrák gépesítése mellett az állattenyésztésben is jelentős beruházások valósultak meg. Noha sokkal több és korszerűbb gép van már Magyarországon, mint néhány évvel ezelőtt, az egy hektárra jutó gépmennyiség még mindig elmarad a nyugat-európai szinttől. Az új mezőgazdasági gépek vásárlására fordított összeg 164 milliárd forint volt 2014-ben, így meghaladta a korábban rekordnak számító 2009. év gépforgalmát, amikor jelentős összegű támogatást vehettek igénybe a gazdálkodók.

A tavalyi év eredményeire a 2013. év végén kiírt állattartó telepek korszerűsítésére vonatkozó ÁTK 5-ös pályázat, a kihirdetett kertészeti pályázatok megvalósítása, valamint a Növekedési Hitelprogram volt jelentős hatással. A gazdák háromnegyed része az NHP-t vá-

lasztja, mint finanszírozási formát mezőgazdasági termelőeszközei beszerzésénél.

Az előző évhez képest jelentősen nőtt az értékesített traktorok száma, messze felülmúlva a korábbi évek keresletét. A gazdálkodók 2014-ben összesen 3737 darab traktort vásároltak, 1770 darabbal többet, mint egy évvel korábban. A traktorpiac bővülésében a Növekedési Hitelprogram mellett az is szerepet játszott, hogy a vállalkozások pénzügyi helyzete javult, és erősödött a beruházási hajlandóság. A legkelendőbbek a 200 lóerő alatti típusok voltak, egyrészt azok, amelyek benne voltak az ÁTK pályázatokban, valamint a 100 lóerő körüli, keskeny nyomtávú ültetvénytraktorok. A 91-140 lóerő teljesítmény tartományban beszerzett típusok száma több mint kétszeresére nőtt, a legnagyobb teljesítmény kategóriában (320 LE felett) viszont 16 százalékkal csökkent az eladás. A tavalyi évben a nagytraktor-értékesítés mellett a kombájn-beszerzés is csökkent, amelyben szerepet játszott, hogy ezekre nem volt támogatás. 2014-ben 264 darab gabonakombájn értékesítettek, 3 százalékkal kevesebbet, mint 2013-ban. A legtöbb kombájn a 300 LE feletti kategóriában adták el, ami az eladott kombájnok 64 százalékát jelenti.

1. ábra: Mezőgazdasági gép- és alkatrész beruházások alakulása (2000-2014)

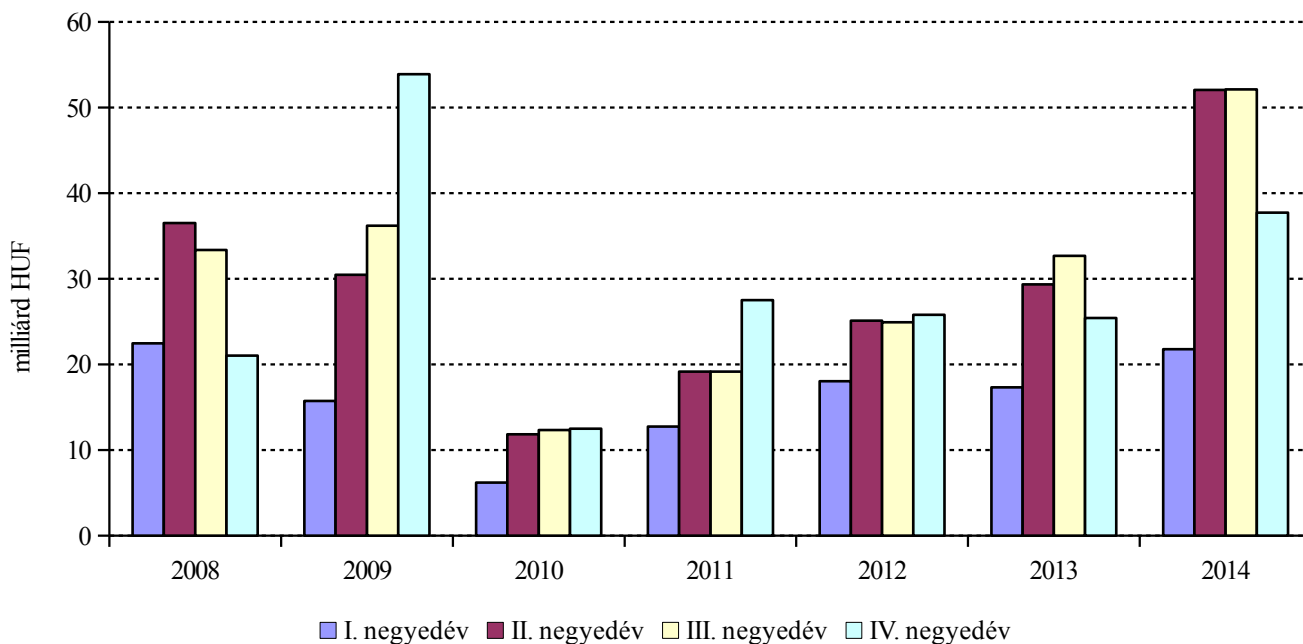
Forrás: AKI Statisztikai Osztály

A munkagépek hazai forgalma már 2014 szeptemberében elérte a 2013. évi teljes értékesítést, amelyhez hozzájárult a hazai mezőgazdasági-gépgyártás is. A beszerzett munkagépek körében jelentősen nőtt a szálaskarmány betakarítók, a bálázók és az ültetvény permetezők száma. Ültetvény permetezőkből 2014-ben 556 darabot adtak el az egy évvel korábbi 209 darabbal szem-

ben. A fűkaszákból és a hengeres bálázókból megközelítőleg kétszeresére nőtt az értékesített mennyiség.

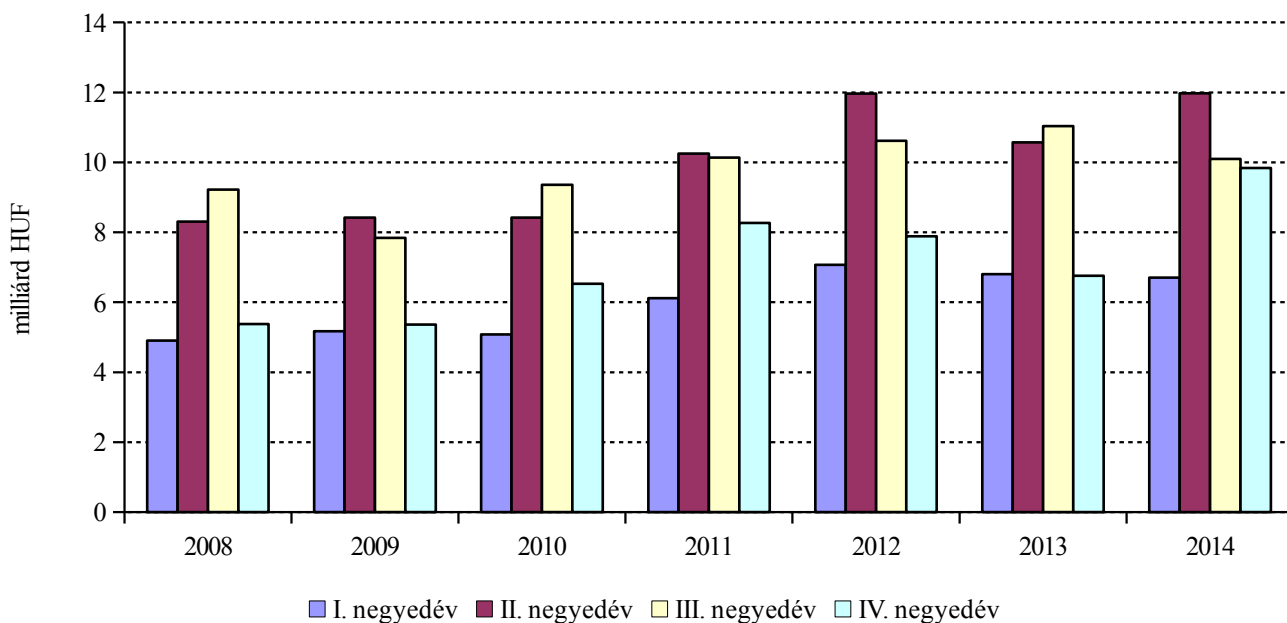
2014-ben a mezőgazdasági gépforgalom mellett az alkatrészforgalom is jelentősen növekedett. Az elmúlt évek legnagyobb forgalmát bonyolították a kereskedők. A gazdálkodók 38,6 milliárd forintot fordítottak alkatrészekre, 10 százalékkal többet, mint 2013-ban.

2. ábra: A forgalmazó szervezetek mezőgazdasági gép értékesítése mezőgazdasági végfelhasználóknak (2008–2014)

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

3. ábra: A forgalmazó szervezetek alkatrész értékesítése mezőgazdasági végfelhasználóknak (2008–2014)

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

A magyar mezőgazdasági gépkereskedelem döntően független kereskedői hálózatokra épül, de a piacon jelen vannak kizárólag saját leányvállalaton keresztül forgalmazó gépkereskedők is. A gépforgalmazói kör rendkívül heterogén, megtalálhatók közöttük az országos értékesítőhálózattal bíró importőrök, a saját gyártású gépeiket forgalmazó cégek, az egy-egy régiót átfogó viszonteladók és a kisebb vállalkozások is. A közvetlenül mezőgazdasági felhasználóknak értékesítő gépforgalmazók száma 2013-ban meghaladta a százat, de 75 százalékuk

részesedése nem érte el a 0,5 százalékos részarányt a teljes gépértékesítés árbevételeiből. A közvetlen mezőgazdasági végfelhasználóknak történő gépértékesítés 75 százalékát tíz cég bonyolította 2014-ben. Elmondhatjuk, hogy sokan értékesítenek mezőgazdasági gépet, de a forgalom döntő hányada kevés számú vállalkozás kezében összpontosul. A magyar piacon a legnagyobb forgalmazók mellett, egyre inkább erősödnek a közepes gépforgalmazó vállalkozások.

1. táblázat: **Főbb mezőgazdasági gépek értékesítése**

Megnevezés	Értékesítés mezőgazdasági végfelhasználóknak ^{a)}					
	2010. év (darab)	2011. év (darab)	2012. év (darab)	2013. év (darab)	2014. év (darab)	2014. év/ 2013. év (százalék)
Kerekes traktorok összesen	990	1 917	1995	1967	3737	190,0
44 kW (60 LE) alatt	169	140	228	170	216	127,1
45-66 kW (61-90 LE-ig)	291	669	526	575	936	162,8
67-103 kW (91-140 LE-ig)	312	560	720	709	1651	232,9
104-140 kW (141-190 LE-ig)	87	275	259	245	517	211,0
141-191 kW (191-260 LE-ig)	73	133	132	124	265	213,7
192-235 kW-ig (261-320 LE-ig)	37	102	62	51	74	145,1
235 kW (320 LE) felett	21	38	68	93	78	83,9
Gabonakombájnok összesen	69	176	239	272	264	97,1
198 kW (270 LE) alatt	38	46	51	62	60	96,8
199-220 kW (271-300 LE-ig)	8	41	53	40	34	85,0
220kW (300 LE) felett	23	89	135	170	170	100,0
Önjáró rakodók összesen	139	265	222	315	630	200,0
Teleszkópgémes rakodók	109	177	169	220	463	210,5

^{a)} Használt gép értékesítés, viszonteladás és külföldi – EU-s és EU-n kívüli – eladás nélkül
 Forrás: AKI Statisztikai Osztály

1. táblázat folytatása: Főbb mezőgazdasági gépek értékesítése

Megnevezés	Értékesítés mezőgazdasági végfelhasználóknak ^{a)}					
	2010. év (darab)	2011. év (darab)	2012. év (darab)	2013. év (darab)	2014. év (darab)	2014. év/ 2013. év (százalék)
Talajművelőgépek összesen	2060	3726	4090	3810	3926	103,0
Szárzúzók	302	366	488	480	697	145,2
Talajlazítók	176	435	493	398	334	83,9
Ekék	222	423	474	471	554	117,6
Talajmarók	69	102	140	155	190	122,6
Forgóboronák, lengőboronák	87	62	43	45	56	124,4
Tárcsás talajművelők	308	507	497	581	652	112,2
Magágykészítők	218	334	456	502	449	89,4
Hengerek	155	395	363	268	222	82,8
Szántóföldi kultivátorok	249	348	424	372	338	90,9
Vető- és ültetőgépek összesen	354	664	867	1007	997	99,0
Gabonavetőgépek	56	179	218	260	293	112,7
Kukoricavető gépek	192	297	468	533	491	92,1
Tápanyag-visszapótlási gépek összesen	504	726	918	956	828	86,6
Műtrágyaszóró gépek	454	651	818	885	693	78,3
Szerves-trágya szórók	37	53	86	48	108	225,0
Növényvédő és -ápoló gépek összesen	815	1077	1087	1565	1729	110,5
Szántóföldi permetezőgépek	337	398	449	511	574	112,3
Ültetvény permetezők (ködkepzők)	183	129	121	209	556	266,0
Betakarítógép adapterek összesen	185	316	427	435	429	98,6
Kukoricacső törőadapterek	76	159	225	195	180	92,3
Napraforgó betakarító adapterek	46	121	163	181	157	86,7
Bálázók összesen	192	303	286	331	666	201,2
Hengeres bálázók	159	262	238	273	592	216,8
Szálastakarmány betakarítók összesen	833	805	777	1217	2075	170,5
Fűkaszák	596	522	474	624	1241	198,9
Rendkezelők, rendsodrók, rendterítők	197	227	263	489	681	139,3
Szállító járművek összesen	375	418	526	766	1504	196,3
Pótkocsik	215	273	395	433	871	201,2
Terményszárítók	69	113	44	57	23	40,4
Szemestermény szárítók (stabil tornyok)	63	95	34	^{b)}	18	

^{a)} Használt gép értékesítés, viszonteladás és külföldi – EU-s és EU-n kívüli – eladás nélkül^{b)} Az adatvédelmi előírások értelmében nem közölhető

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

2. táblázat: **Mezőgazdasági géptértékesítés alakulása 2014-ben**

Megnevezés	Értékesítés mezőgazdasági végfelhasználóknak ^{a)}	
	mennyiség	érték eladási áron (ÁFA nélkül)
Mennyiségi egység	darab	millió HUF
Kerekes traktorok összesen	3737	66280,1
44 kW-nál (60 LE) alatt	216	
45-66 kW (61-90 LE-ig)	936	
67-103 kW (91-140 LE-ig)	1651	
104-140 kW (141-190 LE-ig)	517	
141-191 kW (191-260 LE-ig)	265	
192-235 kW-ig (261-320 LE-ig)	74	
235 kW (320 LE) felett	78	
Gabonakombájnok összesen	264	16996,4
198 kW (270 LE) alatt	60	
199-220 kW (271-300 LE-ig)	34	
220 kW (300 LE) felett	170	
Önjáró betakarítók összesen	65	3610,4
Járvaszecszkázók	24	
Betakarítógép adapterek összesen	429	3430,7
Kukoricacső törőadapterek	180	
Napraforgó betakarító adapterek	157	
Bálázók összesen	666	6948,0
Szögletes kisbálázók	46	
Szögletes nagybálázók	28	
Hengeres bálázók, állandó kamrás körbálázó	373	
változó kamrás körbálázó	219	
Szálatakarmány betakarítók összesen	2075	5100,7
Fűkaszák	1241	
Rendkezelők, rendsodrók, rendterítők	681	
Bálacsomagolók	143	
Rendfelszedő kocsik	10	
Vontatott betakarítógépek összesen	89	369,4
Kukoricacső törő-fosztók	7	
Szecszkázók	12	
Burgonya betakarítók	24	
Gyümölcsrázó gépek	9	

2. táblázat folytatása: **Mezőgazdasági gépértékesítés alakulása 2014-ben**

Megnevezés	Értékesítés mezőgazdasági végfelhasználóknak ^{a)}	
	mennyiség	érték eladási áron (ÁFA nélkül)
Mennyiségi egység	darab	millió HUF
Rakodók összesen	1220	12149,0
Teleszkópgémes rakodók	463	
Homlokrakodók	129	
Csúszókormányos rakodók	38	
Traktorra szerelhető homlokrakodók	413	
Vontatott és rászerelt egyéb rakodógépek	177	
Talajművelőgépek összesen (motoros kerti kisgépek nélkül)	3926	13135,6
Szárzúzó, rézsúkaszák	697	
Talajlazítók	334	
Ágyekék	81	
Váltvaforgató ekék	473	
Simító-henger kombináció	127	
Talajmarók	190	
Forgóboronák, lengőboronák	56	
Tárcsás talajművelők, tárcsás boronák	319	
rövid tárcsák	250	
ásóboronák	83	
Magágykészítők, kombinátorok	408	
kompaktorok	41	
Hengerek	222	
Szántóföldi kultivátorok, függesztett	227	
vontatott	111	
Tárcsás lazítók	26	
Tárcsás kultivátorok (tárcsa-kapa kombináció)	49	
Egyéb talajművelő gépek	232	
Vető- és ültetőgépek összesen	997	8468,0
Hagyományos sorvető gépek (mechanikus gabonavetőgépek)	219	
Hagyományos sorvető gépek (pneumatikus gabonavetőgépek)	74	
Szemenkénti vetőgépek, kukoricavető gépek	491	
cukorrépa vetőgépek	-	
aprómag vetőgépek	27	
Kombinált vetőgépek	110	
Egyéb vetőgépek	24	
Palántázó gépek	18	
Ültetőgépek	34	

2. táblázat folytatása: **Mezőgazdasági gépértékesítés alakulása 2014-ben**

Megnevezés	Értékesítés mezőgazdasági végfelhasználóknak ^{a)}	
	mennyiség	érték eladási áron (ÁFA nélkül)
Mennyiségi egység	darab	millió HUF
Tápanyagvisszapótlási gépek összesen	828	1947,9
Szilárdműtrágya szórógépek, függesztett	647	
vontatott	46	
Szervestrágya szórók	108	
Hígrágya kijuttatók	26	
Növényvédő és -ápoló gépek összesen	1729	9093,9
Szántóföldi permetezőgépek, függesztett	193	
vontatott	381	
önjáró (hidas)	62	
Ültetvény permetezők (ködképzők), függesztett	327	
Ültetvény permetezők (ködképzők), vontatott	229	
Motoros háti permetezők	86	
Sorközművelő kultivátorok	364	
Egyéb gépek	87	
Szállító járművek összesen	1504	7058,3
Pótkocsik 18 tonna össztömegig	756	
Pótkocsik 18 tonna össztömegi felett	115	
Szippantó tartálykocsik	253	
Bálaszállító kocsik	240	
Egyéb mezőgazdasági szállítóeszközök	140	
Öntözőgépek összesen	305	1668,9
Terményszárítók	23	701,5
Szemestermény szárítók (stabil tornyok)	18	
Mobil szemestermény szárítók	5	
Takarmányozási gépek összesen	147	2080,1
Vontatott takarmánykeverő-kiosztók	80	
Önjáró takarmánykeverő-kiosztók	b)	
Silóvágók	13	
Bálabontó -aprítók	47	
Szarvasmarhatartás gépei összesen	b)	b)
Sertéstartás gépei összesen	b)	b)
Baromfitartás gépei összesen	b)	b)

^{a)} Használt gép értékesítés, viszonteladás és külföldi – EU-s és EU-n kívüli – eladás nélkül^{b)} Az adatvédelmi előírások értelmében nem közölhető

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

3. táblázat: **A forgalmazó szervezetek mezőgazdasági gép és alkatrész értékesítése mezőgazdasági végfelhasználóknak**

millió HUF

Mezőgazdasági gének értékesítése				
	I. név	II. név	III. név	IV. név
2008	22 466	36 522	33 358	21 025
2009	15 745	30 469	36 183	53 910
2010	6 190	11 832	12 344	12 496
2011	12 728	19 160	19 158	27 499
2012	18 042	25 113	24 917	25 800
2013	17 313	29 352	32 682	25 420
2014	21 776	52 073	52 108	37 740
Alkatrész értékesítés				
	I. név	II. név	III. név	IV. név
2008	4 905	8 310	9 222	5 378
2009	5 170	8 421	7 842	5 365
2010	5 082	8 425	9 363	6 530
2011	6 121	10 250	10 138	8 268
2012	7 074	11 964	10 619	7 891
2013	6 803	10 569	11 038	6 759
2014	6 703	11 977	10 101	9 749

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

